

**LÄNSRÄTTEN
I DALARNAS LÄN**

Anna Blomgren

DOM
2009-12-18
Meddelad i
Falun

Mål nr
3052-3053-09 E
Rotel 3

SÖKANDE

Ricoh Sverige AB, 556228-8851
Box 1536
171 29 Solna

Ombud: Jan-Erik Öman
c/o Ricoh Sverige AB
Box 1536
171 29 Solna

MOTPARTER

1. Falu kommun
791 83 Falun

2. Sätters kommun
Rådhuset
783 27 Säter

Ombud för 1 och 2: Jan Fors
Falu kommun
791 83 Falun

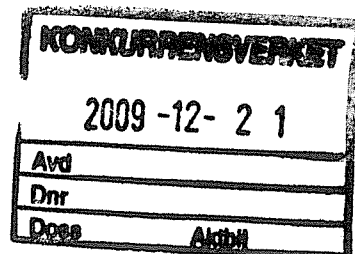
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten avslår Ricoh Sverige AB: s ansökan om överprövning av Falu kommun och Sätters kommuns upphandling av kopiatorer och skrivare.

Länsrätten erinrar om den tiodagarsfrist som framgår av 16 kap. 1 § LOU.

Dok.Id 72804

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-484 00	023-484 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: lansrattenidalarna@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND M.M.

Falu kommun och Sätters kommun (nedan kommunerna) har genomfört en upphandling ”Skrivare/Kopiatorer 09”. Tilldelningsbeslut fattades den 22 oktober 2009, vari Office Dalarna AB antogs som det vinnande anbudet.

Länsrätten har den 30 oktober 2009 i mål nr 3037–3038-09, som avser samma upphandling, intermistiskt förordnat om att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

Ricoh Sverige AB (nedan bolaget) begär överprövning och yrkar att länsrätten fattar beslut om att vinnande anbud ska ogiltigförklaras och att upphandlingen rättas baserat på detta. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Office Dalarna AB bryter mot uppställda ska-krav då de har lämnat ett pris som, förutom hårdvaran, som ska besvaras med köppris samt hyra för hela perioden baserad på femårsavtal exkl. service och toner enligt uppställda ska-krav i bilaga 3a, även inkluderar service/support. Det har Office Dalarna AB varit medvetna om eftersom de gjort en stjärnmarkering där de säger att då det är ska-krav att dessa tjänster och produkter ska ingå har de räknat med kostnaden i produktpriserna. Detta innebär att Office Dalarna AB inte har lämnat svar enligt uppställt ska-krav och att deras anbud är omöjligt att nollställa, dvs. jämföra med övriga anbudsgivare. Detta borde kommunerna ha insett och därmed borde anbudet inte ha kvalificerat sig för slutlig bedömning. Svaret som lämnats bryter mot kommunernas krav på att priserna inte får vara ”villkorade” då det är exakt vad de blir i och med att Office Dalarna AB inte redogör för hur stor andel av det totala priset som är relaterat till service/support. Det kan enbart tolkas som att eventuell kostnad måste relateras till de volymmässiga omständigheter som angetts som ”utvärderingsunderlag” och att lägre eller högre volym rimligtvis får ett annat utfall i kostnad. Kommunerna kan rimligtvis inte utvärdera vilka kostnader som man kommer att få i framtiden då det inte på något ställe framgår hur stor del av kostnaden som relateras till service re-

spektive support. Därmed är inte Office Dalarna AB:s anbud transparent utan köpriset inkluderar en icke angiven servicevolym som är obekant för alla inklusive upphandlande kommuner. Kommunerna har även gjort avsteg från efterfrågad teknik då man godkänt en LED-skrivare fastän man uttryckligen skrivit att man avser laserskrivare och har även lämnat exempel på laserskrivare. Kommunerna kan inte godkänna LED som samma sak när de uttryckligen frågat efter laserteknik. Den definition som gjorts i efterhand borde ha förklarats i anbudsfrågan.

Kommunerna yrkar att länsrätten avslår bolagets begäran om överprövning och anför i bl.a. följande. Kommunernas uppfattning är att det står anbudsgivaren fritt att sätta ett delpris till noll kr. Det väsentliga för kommunerna är att på ett korrekt och rättvist sätt kunna jämföra slutsummorna av alla de delposter kommunerna har efterfrågat. Office Dalarna AB:s pris är inte på något sätt villkorat. Samtliga anbudsgivare har i något delmoment angivit priset till noll kr. Mot den bakgrunden har kommunerna inte brutit mot något ska-krav. Kommunerna krävde att anbudsgivarna skulle ange alla delar av priset främst för att ingen del skulle förbises. Fördelningen för att komma fram till totalsumman saknar egentlig betydelse. Genom Office Dalarna AB:s ”asterisk/kommentar” framgår att när kopian är inköpt så är priset noll kr för service. Kommunerna har valt att använda handelsnamnet laserskrivare i syfte att skilja denna skrivare ifrån bläckstråleskrivare och multifunktionsskrivare (MFP). Inom handelsnamnet laserskrivare färg ingår både ”laserskrivare” och ”LED-skrivare”. Det är alltså inte den exakta tekniken av anbringande av pulvret på papperet som avses utan syftet är att särskilja denna typ av skrivare från bläckstråleskrivare som använder en helt annan teknik.

SKÄLEN FÖR LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Relevanta lagrum

En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen (16 kap. 1 § första stycket LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts (16 kap. 2 § första stycket LOU).

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

Förfrågningsunderlaget

Enligt avsnitt 5.3 (Primära krav på priser) ska priserna anges i bifogad mall och det ska ske i enlighet med anvisningarna. Vidare ska priserna alltid avse de förslag som leverantörerna angivit som produktlösningar och priserna ska/får inte villkoras, då svaret inte kan likställas med konkurrenternas prisangivelser. Av avsnitt 8 (Krav/önskemål kring priser) framgår att de krav och önskemål kommunerna har på prisangivelse finns i prisbilagans inledning. Detta måste följas för att god jämförelse ska kunna ske mellan offertgivarna. (Det är också ett ska-krav). I bilaga 3a (Mall för prisbilaga) står bl.a. att leverantörerna inte ska villkora priserna eller svara på annat sätt. Det försvårar nollställningen.

I bilaga 5A (Produktmodeller/Typmaskiner) har kommunerna angett en specifikation som ska ses som vilken funktion som önskas och angett

”standardmaskiner” för Falu kommun. I bilaga 5B (Produktmodeller/Typmaskiner) har kommunerna uppgett att leverantörerna ska lämna en eller flera produkter som passar in i respektive produktmodell/ användningsområde. Under rubriken laserskrivare ska leverantörerna fylla i vald modell.

Länsrätten gör följande bedömning.

Upphandlingen avseende skrivare och kopiatorer genomfördes som en öppen upphandling.

Bolaget har i sin begäran om överprövning anfört att Office Dalarna AB:s anbud inte uppfyllt ska-kraven då de under positionen service/support i bilaga 3a angett kostnaden till noll kr. Av förfrågningsunderlaget framgår att priserna inte får villkoras eller att leverantörerna inte får svara på annat sätt än som framgår av förfrågningsunderlaget. Kommunerna har uppgett att det är totalsumman som är det mest väsentliga för att på ett rättvist och korrekt sätt kunna jämföra anbuden. Av utredningen framgår att priserna summerats till en totalsumma. Enligt länsrättens mening föreligger det inte hinder mot att ange priset till noll kr eller att inkludera det i produktpriset. Inte heller försvåras jämförelsen mellan de olika anbuden. Office Dalarna AB:s anbud får anses ha uppfyllt ska-kraven. Länsrätten anser således inte att kommunerna i denna del har brutit mot principerna om transparens och likabehandling eller någon annan bestämmelse i LOU.

Vidare har bolaget anfört att Office Dalarna AB har offererat en felaktig produkt då de offererat en LED-skrivare istället för en laserskrivare. Kommunerna har anfört att de valt att använda handelsnamnet laserskrivare i syfte att skilja denna skrivare ifrån bläckstråleskrivare och multifunktionskrivare och att det inom handelsnamnet laserskrivare färg ingår både ”laserskrivare” och ”LED-skrivare”. Även om förfrågningsunderlaget kunde ha utformats på ett tydligare sätt i detta avseende anser länsrätten att

kommunerna får anses ha avsett såväl laserskrivare som LED-skrivare och att kommunerna har haft fog för att godkänna den skrivare som Office Dalarna AB har angett i sitt anbud.

Sammanfattningsvis anser länsrätten att bolaget inte har förmått visa att kommunernas upphandling av skrivare och kopiatorer i någon av de påtalade delarna strider mot bestämmelserna i LOU. Mot den bakgrunden föreligger det hinder för att länsrätten att vidta åtgärder. Bolagets ansökan om överprövning ska därmed avslås.

Länsrätten har samma dag meddelat dom i mål nr 3037-3038-09, avseende samma upphandling, vari ansökan om överprövning har avslagits. Därmed har det intermistiska beslutet upphävts.

Hur man överklagar, se bilaga (Dv 3109/1c).

Eva Karlsson Helghe
rådman